

NÄYTTÖJEN JÄRJESTÄMISSUUNNITELMA (NÄYTTÖSUUNNITELMA)

Tutkintotoimikunnalle järjestämissopimusasiakirjan liitteenä esitettävä näyttöjen järjestämissuunnitelma (näyttösuunnitelma) tulee laatia voimassa olevan tutkinnon perusteiden pohjalta. Suunnitelmassa selvitetään kattavasti tutkinnon järjestäjän taustatiedot, näyttöjen sisältö, näyttöympäristöt, näyttöjen tarjonta ja näyttöjen arviointi sekä kolmivaiheinen henkilökohtaistaminen.

Järjestämissopimuksen liitteenä olevan näyttötutkinnon järjestämissuunnitelman tulee perustua näyttötutkinto-oppaassa esitettyyn rakenteeseen ja sisältöön. Suunnitelma tulee laatia niin yksityiskohtaiseksi ja konkreettiseksi, että tutkintotoimikunta voi sen perusteella tehdä järjestämissopimuksen. Yksittäisten tutkinnonsuorittajien henkilökohtaisia näyttösuunnitelmia ei toimiteta tutkintotoimikunnalle, ellei tutkintotoimikunta niitä erikseen pyydä.

Näyttötutkinnon järjestämissuunnitelma laaditaan kiinteässä yhteistyössä yritysten tai yhteisöjen työnantaja- ja työntekijäedustajien kanssa. Hyvää näyttötutkinnon järjestämissuunnitelman laadintaa ohjaavat myös tutkinnon järjestäjän arvot sekä käsitys ammattitaidosta. Kaikki tämä ilmenee näyttötutkinnon järjestämissuunnitelman laadukkuutena.

Näyttötutkinnon järjestämissuunnitelman malli

Taustatiedot

1. Näyttötutkinnonjärjestäjä ja yhteystiedot
2. Näyttötutkinto tai tutkinnon osat, joihin näyttötutkinnonjärjestämissuunnitelma on laadittu
3. Tutkintokieli
4. Näyttötutkinnon vastuuhenkilö, yhteystiedot ja mahdollinen näyttö tutkintomestaripätevyys
5. Näyttötutkinnon järjestäjän kokemus alalta
Mihin näyttötutkintoihin, mistä lähtien ja missä laajuudessa näyttötutkintoja on aiemmin järjestetty?
6. Arvio vuosittaisista suorittajamääristä
Millaisiksi arvioitte (perusteluineen) ko. näyttötutkinnon suorittajamäärät kolmen seuraavan vuoden ajalle?
7. Tiedotus, markkinointi ja tutkintotilaisuuksien tarjonta

Kuinka tiedotatte kyseisen näyttötutkinnon suoritusmahdollisuuksista alan työelämän toimijoille ja potentiaali sille näyttötutkinnon suorittajille? Selvittäkää, kuinka varmistatte ilman valmistavaa koulutusta tutkintoa suorittavien henkilöiden tiedonsaannin. (Ks. Opetushallituksen Näyttötutkintojenjärjestämissopimukset- ohje)

8. Yhteistyö elinkeino- ja muun työelämän kanssa

Millaista yhteistyötä teette elinkeino- ja muun työelämän edustajien kanssa tutkintotilaisuuksien suunnittelussa, toteutuksessa, kehittämisessä ja tutkinto suoritusten arvioinnissa?

Kuvauksessa tulee ilmetä, mitä sopimuksia näyttötutkinnonjärjestäjällä on eri tahojen kanssa. Miten ylläpidätte ja kehittäte henkilöstönne työelämäosaamista?

9. Ohjauksen resurssit

Kuinka olette varautuneet näyttötutkintoon hakeutumisen ja näyttötutkinnon suorittamisen edellyttämään neuvontaan ja ohjaukseen: varattu aika, asiantuntemus ja ohjauksen muodot, kuten ryhmäohjaus, yksilöohjaus ja verkko-ohjaus?

Millainen pätevyys on näyttötutkinnon suorittamista ohjaavilla henkilöillä ja miten heidän pätevyyttään pidetään yllä? (Ks. Opetushallituksen Näyttötutkintojen järjestämissopimukset -ohje)

10. Perittävät maksut

Opetushallituksen Näyttötutkintojen järjestämissopimukset -ohjeen 6 ja 8 § käsittävät näyttötutkintojen suorittajilta ilman valmistavaa koulutusta mahdollisesti perittävistä maksuista tarvittavat tiedot sekä maksuista tiedottamisen. Mitkä ovat muille tahoille (esim. muut koulutuksen järjestäjät) myytävien näyttötutkintojen järjestämisestä perittävät maksut?

Kyseisen näyttötutkinnon henkilökohtaistaminen

11. Näyttötutkintoon hakeutumisen henkilökohtaistaminen

Miten selvitätte näyttötutkintoon hakeutuvien henkilöiden lähtötilanteen ja varmistatte, että kyseinen näyttö tutkinto tai sen osa on kullekin hakeutujalle soveltuva?

Miten toimitte, jos kyseinen tutkinto ei ole esim. tasollisesti henkilölle soveltuva?

Miten tunnistatte osaamisen, jonka perusteella esitätte osaamista suoraan tunnustettavaksi, ohjaatte henkilön tutkintotilaisuuteen tai tarvittavan ammattitaidon hankkimiseen?

Miten selvitätte ohjauksen ja tukitoimien tarpeen?

Miten hakeutuminen dokumentoidaan?

12. Näyttötutkinnon suorittamisen henkilökohtaistaminen

Millaisia toimintatapoja ja asiantuntemusta käytätte kyseisessä näyttötutkinnossa suunniteltaessa näyttötutkinnon tai sen osan suoritusta?

Millainen on arviointi- ja päätöksentekoprosessi aikaisemmin osoitetun osaamisen tunnustamisessa?

Miten näyttötutkinnon suorittaja voi vaikuttaa tutkinto suoritusten järjestelyihin, mm. näyttötutkintotilaisuuksien sisällöstä ja ajankohdasta sopimiseen?

Millaisin kriteerein näyttö tutkinnon suorittajan työpaikan soveltuvuus näyttöympäristöksi selvitetään?

Miten neuvotaan ja ohjataan näyttö tutkinnon suorittajaa tutkintosuoritusten suunnittelussa? Millaisia järjestelyjä näyttötutkinnon järjestäjä tarjoaa näyttötutkinnon suorittajalle mahdollisiin erityistarpeisiin?

Millaisia järjestelyjä näyttötutkinnonjärjestäjä tarjoaa näyttötutkinnon suorittajalle mahdollisiin kieli - ja kulttuuritaustasta johtuviin erityistarpeisiin? Miten kyseisen näyttötutkinnon suorittamisen henkilökohtaistaminen dokumentoidaan ja suunnitelmaa päivitetään?

Näyttötutkintotilaisuuksien sisältö ja näyttöympäristöt

13. Näyttötutkinnon perusteet tutkintotilaisuuksien suunnittelun lähtökohtana

Miten järjestätte tutkintotilaisuudet siinä laajuudessa ja sillä tasolla, että arvioijat voivat todeta tutkinnon suorittajalla olevan tutkinnon perusteissa vaaditun ammattitaidon?

Miten huolehditte siitä, että näyttötutkinnot suoritetaan ensisijaisesti aidoissa työelämän palvelu- ja tuotantotilanteissa?

Millaisissa käytännön työtilanteissa ja toimintaympäristöissä näyttötutkinnon perusteissa vaadittu ammattitaito on suunniteltu osoitettavaksi ja arvioitavaksi (näyttö tutkinnon perusteiden arviointikriteerien mukaisesti)?

Millaisia erilaisia tapoja ammattitaidon osoittamisessa käytetään ja miten laajasti, jotta ko. tutkinnon osan ammattitaitovaatimusten mukainen osaaminen on osoitettavissa ja arvioitavissa?

Perustelkaa ja kuvatkaa tarkoin järjestelyt, jos tutkintotilaisuuksia järjestetään muualla kuin alan todellisissa toimintaympäristöissä, työpaikoilla.

Miten ammattitaito tällöin osoitetaan ja arvioidaan?

Tutkintosuoritusten arviointi

14. Arvioijien valinta ja arviointiosaamisen ylläpito

Opetushallituksen Näyttötutkinnon järjestämissopimukset -ohjeessa käsitellään arvioijista toimitettavia tietoja.

Kuvatkaa ainakin seuraavien seikkojen toteuttaminen:

Kuinka huolehditte arvioijina toimivien henkilöiden arviointitehtävään perehdyttämisestä, arviointitaidon ylläpitämisestä ja kehittämisestä?

Miten arvioijat perehdytetään kuhunkin yksittäiseen arviointitilanteeseen?

Miten ratkaisette mahdolliset esteellisyyskysymykset?

15. Tutkintosuoritusten arviointi

Miten toimitaan, jotta ko. tutkinnon osan ammattitaitovaatimusten mukainen osaaminen on arvioitavissa?

Kuvatkaa ainakin seuraavat asiat:

- Mitä ja miten arviointiaineistoa kerätään arviointiesityksen tekemisen pohjaksi?
- Mitä arviointimenetelmiä käytetään? Millaisia arvioinnin välineitä käytetään?
- Miten ja missä vaiheissa kolmikannan edustajat osallistuvat arviointiprosessiin ja dokumentoivat arviointinsa?
- Miten näyttötutkinnon suorittajan itsearviointi tapahtuu?

16. Arviointiesityksen tekeminen ja dokumentointi

Miten toimitaan kolmikantaisen arviointiesityksen tekemiseksi? Kuvatkaa ainakin seuraavat asiat:

- Miten arvioijien kolmikantainen arviointi esitys tehdään?
- Miten näyttötutkinnon suorittajan itsearviointi otetaan huomioon?
- Miten menetellään, jos arvioijat ovat erimielisiä?
- Miten dokumentoitte tutkinnon osan ja koko näyttötutkinnon suorittamista koskevat arvioinnit? Miten arviointiaineisto säilytetään?

17. Arvioinnista, oikaisumenettelystä, tutkinto suoritusten uusinnasta ja arviointipäätöksestä tiedottaminen

Miten tiedotatte näyttötutkinnon suorittajalle arvioinnin perustelut hänen kohdallaan?

Miten tiedotatte tutkinnon suorittajalle arvioinnin oikaisumenettelystä?

Miten tiedotatte hylätyn tutkinto suorituksen uudelleen suorittamisen mahdollisuudesta? Miten tiedotatte näyttö tutkinnon suorittajalle tutkintotoimikunnan päättämän arvioinnin?

Näyttötutkintojen arvioinnissa käytettävät lomake- ja/tai asiakirjamallit tulee toimittaa järjestämissuunnitelman mukana tutkintotoimikunnalle, mikäli käytössä ei ole tutkintotoimikunnan ohjeistamia yhteisiä lomakkeita ja/tai asiakirjoja.